

ВИЩА КВАЛІФІКАЦІЙНА КОМІСІЯ СУДДІВ УКРАЇНИ

18 січня 2019 року

м. Київ

Р І Ш Е Н Н Я № 53/вс-19

Вища кваліфікаційна комісія суддів України у складі:

головуючого - Козьякова С.Ю.,

членів Комісії: Василенка А.В., Весельської Т.Ф., Гладія С.В., Заріцької А.О., Козлова А.Г., Лукаша Т.В., Луцюка П.С., Макарчука М.А., Мішина М.І., Прилипка С.М., Тітова Ю.Г., Шилової Т.С., Щотки С.О.,

Громадська рада міжнародних експертів у складі:

Голови - Сера Е. Хупера,

членів Ради: Аурелійуса Гутаускаса, Флемінга Денкера, Теда Зажечни, Мір'яни Лазарової-Трайковської, Лорни Харріс

розглянувши на спеціальному спільному засіданні питання про відповідність кандидата на посаду судді Вищого антикорупційного суду Тішка Дмитра Анатолійовича критеріям, передбаченим частиною четвертою статті 8 Закону України «Про Вищий антикорупційний суд»,

встановили:

Рішенням Комісії від 02 серпня 2018 року № 186/зп-18 оголошено конкурс на зайняття 39 вакантних посад суддів Вищого антикорупційного суду, з яких 27 посад суддів до Вищого антикорупційного суду та 12 посад суддів до Апеляційної палати Вищого антикорупційного суду.

Тішко Д.А. 28 серпня 2018 року звернувся до Комісії із заявою про допуск до участі у конкурсі на зайняття вакантної посади судді Вищого антикорупційного суду та проведення стосовно нього кваліфікаційного оцінювання для підтвердження здатності здійснювати правосуддя у відповідному суді як особа, яка відповідає вимогам пункту 1 частини другої статті 7 Закону України «Про Вищий антикорупційний суд», тобто має стаж роботи на посаді судді не менше п'яти років.

Комісією 08 жовтня 2018 року прийнято рішення № 105/вс-18, зокрема, про допуск Тішка Д.А. до проходження кваліфікаційного оцінювання для участі в конкурсі на зайняття вакантних посад суддів Вищого антикорупційного суду.

Рішенням Комісії від 27 грудня 2018 року № 325/зп-18 затверджено результати складеного іспиту під час кваліфікаційного оцінювання в межах конкурсу на зайняття 27 вакантних посад суддів Вищого антикорупційного суду, згідно з якими Тішко Д.А. отримав 166,25 бала. Цим же рішенням Тішка Д.А. допущено до другого етапу кваліфікаційного оцінювання «Дослідження досьє та проведення співбесіди» в межах оголошеного 02 серпня 2018 року конкурсу до Вищого антикорупційного суду.

Згідно з вимогами частини першої статті 9 Закону України «Про Вищий антикорупційний суд» рішенням Комісії від 06 листопада 2018 року № 249/зп-18 призначено 6 членів Громадської ради міжнародних експертів (далі - ГРМЕ, Рада).

Відповідно до статті 8 Закону України «Про Вищий антикорупційний суд» та підпункту 4.11.5 пункту 4.11 розділу IV Регламенту Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, затвердженого рішенням Комісії від 13 жовтня 2016 року № 81/зп-16 (дати - Регламент), ГРМЕ ініційовано розгляд питання відповідності кандидата на посаду судді Тішка Д.А. критеріям, визначеним частиною четвертою статті 8 Закону України «Про Вищий антикорупційний суд» на спеціальному спільному засіданні шляхом подання до Комісії відповідного повідомлення, яке містить, зокрема, інформаційну записку про кандидата.

В інформаційній записці ГРМЕ наведено обставини, які, на думку ГРМЕ, викликають обґрунтований сумнів щодо відповідності кандидата критеріям, передбаченим частиною четвертою статті 8 Закону України «Про Вищий антикорупційний суд», а саме:

- недекларування в майнових деклараціях за 2016 - 2017 роки права дружини кандидата на розпорядження майном згідно з довіреністю від 11 квітня 2016 року, надану їй батьком;

- недекларування в майновій декларації за 2017 рік наявності у дружини кандидата корпоративних прав у ТОВ «Трофімов», ТОВ «Фітоалтай» та Асоціації виробників молока, оскільки дружина є власником та бенефіціаром ТОВ «Юридична фірма «Правовий центр», яке своєю чергою володіє 25 % ТОВ «Трофімов». ТОВ «Трофімов» є засновником іншої компанії ТОВ «Фітоалтай», а також ТОВ «Трофімов» є засновником та володільцем частки в статутному капіталі (1,44%) Асоціації виробників молока;

- недекларування в майновій декларації за 2017 рік свого місця проживання в місті Миколаєві, оскільки кандидат з 01 лютого 2012 року є суддею Центрального районного суду міста Миколаєва.

Стосовно наведених в інформаційній записці обставин Тішком Д.А. надано усні та письмові пояснення, підтверджувальні документи.

Зокрема, щодо недекларування в майнових деклараціях права дружини кандидата на розпорядження майном згідно з довіреністю від 11 квітня 2016 року, наданої їй батьком, Тішко Д.А. пояснив, що дійсно 11 квітня 2016 року батько дружини Калугін С.М., якому на той момент було 55 років, без будь-якого попереднього обговорення з іншими родичами здійснив підписання генеральної довіреності, відповідно до змісту якої уповноважив дружину кандидата Калугіну І.С. користуватися та розпоряджатися всім його майном, з чого б воно не складалося. Водночас Калугін С.М. не повідомив дружину кандидата про оформлення такої довіреності. Такі дії Калугіна С.М., за його словами, були пов'язані із різким погіршенням стану здоров'я, що мало місце у квітні 2016 року, та його бажанням у такий спосіб уникнути проблем із доглядом та розпорядженням

майном у разі втрати можливості самотійно вести свої справи. Згадані обставини не настали, а оригінал довіреності так і не був переданий Калугіній І.С. Дружиною кандидата не вчинялося жодних дій, зокрема правочинів щодо розпорядження або користування майном за цією довіреністю не здійснювалися. Калугіна І.С. не отримала відповідних прав, зазначених у довіреності, адже їй не було передано оригіналу довіреності, а також не надано нотаріально посвідченої згоди її матері Калугіної О.П., яка відповідно до цивільного законодавства була необхідна для укладення будь-якого правочину від імені Калугіна С.М. (все майно Калугіна С.М. набуто під час шлюбу із Калугіною О.П., а тому на нього розповсюджується правовий режим спільної сумісної власності).

Про факт наявності довіреності ні кандидату, ні його дружині було невідомо, а тому і не було відображено в майновій декларації за 2017 рік. Такі відомості кандидату стали відомі в травні 2018 року після ознайомлення із матеріалами його суддівського досьє. Після цього Калугіна І.С. попросила батька негайно скасувати довіреність через відсутність у ній потреби. 10 травня 2018 року Калугін С.М. скасував дію довіреності, про що були внесені відомості в Єдиний реєстр довіреностей. Тішко Д.А. зауважив, що довіреність не є передбаченою українським законодавством правовою підставою для виникнення у Калугіної І.С. права користування або розпорядження майном. Такі права виникають лише внаслідок укладення відповідного договору між сторонами, наприклад продажу, дарування, міни, оренди, позики. На підтвердження зазначених фактів ним додано фотокопію довіреності, заяви про її припинення, витягу про реєстрацію припинення в Єдиному реєстрі довіреностей.

Це очевидно не коректне розуміння законодавства, зокрема, пункту 1 частини третьої статті 46 Закону України «Про запобігання корупції», в якому вказано, що в декларації зазначаються також відомості про об'єкти декларування, передбачені пунктами 2-8 частини першої цієї статті, що є об'єктами права власності третьої особи, якщо суб'єкт декларування або член його сім'ї отримує чи має право на отримання доходу від такого об'єкта або може прямо чи опосередковано (через інших фізичних або юридичних осіб) вчиняти щодо такого об'єкта дії, тотожні за змістом здійсненню права розпорядження ним.

Під час спеціального спільного засідання було з'ясовано, що довіреність надавала дружині кандидата права на управління, користування і розпорядження всім майном, яке належало її батькові чи може належати йому в майбутньому. Кандидат не надав доказів на підтвердження його твердження, що довіреність було видано через різке погіршення стану здоров'я, а також він не пояснив, чому його тесть не склав заповіту, якщо дійсно було таке погіршення. Починаючи із серпня 2016 року, тесть кандидата придбав значну кількість майна на своє ім'я вартістю понад 2 000 000 гривень. У відповідь на запитання під час спеціального спільного засідання, чому його тесть не видав довіреності тещі кандидата, котрій на той момент було 52 роки, кандидат відповів, що його теща не займається бізнесом, а його дружина є адвокатом.

Залишається обґрунтований сумнів щодо достовірності слів кандидата про те, що він і його дружина вперше дізналися про довіреність у травні 2018 року, а також що нібито важко хворий тесть не розповів своїй доньці про довіреність. Той факт, про який детальніше зазначено нижче, що Тішко Д.А. надав можливо підробні документи стосовно свого житла в місті Миколаєві, підтверджує висновок, що існує обґрунтований сумнів щодо достовірності слів кандидата про

те, що він і його дружина вперше дізналися про існування довіреності у травні 2018 року.

Також кандидат пояснив, що в серпні 2018 року він навмисно вирішив не зазначати права за довіреністю у своїй майновій декларації за 2017 рік, хоча визнав, що до того часу вже дізнався про довіреність, але ж до травня 2018 року не знав про її існування. Він притримується своїх аргументів і не визнає, що вони щонайменше можуть бути неправильними.

Під час спеціального спільного засідання кандидат також обґрунтовував те, чому він не зазначав прав за довіреністю у своїй декларації за 2017 рік, оскільки відповідно до статті 244 Цивільного кодексу України довіреність не є «правочином». Однак, вона надає особі, якій видано довіреність, право розпорядження.

Тішко Д.А зазначив у своїх відповідях під час спеціального спільного засідання, що його дружина не мала прав за довіреністю щодо нерухомого майна свого батька, оскільки все нерухоме майно її батька було набуто в шлюбі і тому є спільною власністю. Він стверджував, що потрібна письмова нотаріально посвідчена згода співвласника перш, ніж може відбутися правочин за довіреністю. Проте згідно з частиною третьою статті 46 Закону України «Про запобігання корупції» особа повинна зазначати майно, яким володіє третя особа. Той факт, що особа, якій надали повноваження розпоряджатися майном, не вчиняє подальших дій щодо розпорядження майном, не означає, що така особа не повинна це зазначати. Якби інакше було передбачено законом, то вимога у підпункті 2 пункту 1 частини третьої статті 46 Закону України «Про запобігання корупції» не мала б сенсу. Мета частини третьої чітко визначена.

Навіть якщо кандидат правий, він не зазначив у своїй майновій декларації за 2017 рік і не згадав, що за довіреністю його дружина мала права користування та розпорядження рухомим майном свого батька.

Ставлення Тішка Д.А. до законодавства щодо майнових декларацій викликає обґрунтований сумнів щодо його добросовісності і практичних навичок.

Стосовно недекларування в майновій декларації за 2017 рік наявності у дружини кандидата корпоративних прав кандидат пояснив, що його дружина не має корпоративних прав в ТОВ «Трофімова» (правильна назва підприємства), ТОВ «Фітоалтій» та Громадській організації «Асоціація виробників молока». Висновки про наявність у неї корпоративних прав у цих підприємствах є хибними.

Починаючи з 29 листопада 2011 року, Калугіна І.С. стала засновницею ТОВ «Юридична фірма «Правовий центр» (сфера діяльності - адвокатські послуги, управління майном). Розмір її частки в статутному капіталі становить 625000 гривень. Ці корпоративні права дружини декларувалися Тішком Д.А. із 2012 року. В електронних деклараціях Калугіна І.С. також зазначалася кінцевим бенефіціарним власником (контролером) ТОВ «Юридична фірма «Правовий центр».

Окрім того, ТОВ «Юридична фірма «Правовий центр» є засновником у розмірі 25% статутного капіталу ТОВ «Трофімова» (сфера діяльності - сільське господарство та перевалка зерна), що становить 1 250 000 гривень. Калугіна І.С. не є засновником інших підприємств, які не зазначені в деклараціях судді. Кандидат зауважив, що зазначене підтверджується витягом з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань № 1003753160 від 19 березня 2018 року за критерієм пошуку засновника фізичної

особи Калугіної Ірини Сергіївни. У разі якщо фізична особа є засновником підприємства, яке володіє корпоративними правами третини підприємства, то в такому разі може йтися не про володіння такою фізичною особою корпоративними правами третього підприємства, а про можливу опосередковану участь у ньому (бенефіціарне володіння).

Участь ТОВ «Трофімова» у статутному капіталі інших підприємств, а саме ТОВ «Фітоалтай» та Асоціації виробників молока не потребує декларування, тому що опосередкована участь Калугіної І.С. в цих товариствах становить менше 25%. Зазначене кандидат підтвердив витягом з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань № 1003753031 від 19 березня 2018 року щодо пошуку за критерієм кінцевого бенефіціарного власника Калугіної Ірини Сергіївни. Такі висновки, на думку кандидата, також підтверджуються пунктом 42 Роз'яснень щодо застосування окремих положень Закону України «Про запобігання корупції» стосовно заходів фінансового контролю, затверджених Рішенням Національного агентства з питань запобігання корупції від 11 серпня 2016 року № 3.

Кандидат наголосив, що на підставі викладеного вище Калугіна І.С. не має жодних прав на отримання прибутку, участі у голосуванні та веденні справ в ТОВ «Трофімова», ТОВ «Фітоалтай» та Громадській організації «Асоціація виробників молока».

Під час спеціального спільного засідання щодо недекларування в майновій декларації за 2017 рік свого місця проживання в місті Миколаєві Тішко Д.А. не відреагував на це питання. Кандидат з 01 лютого 2012 року є суддею Центрального районного суду міста Миколаєва, розташованого приблизно у 135 км від Одеси, тобто орієнтовно у двох годинах їзди. У своїх деклараціях за 2015, 2016 і 2017 роки кандидат не задекларував жодного права користування чи власності на квартиру чи будинок у місті Миколаєві. Він задекларував право користування квартирою площею 119 кв.м в місті Одесі, власником якої є його дружина.

У своїх письмових відповідях на запитання ГРМЕ кандидат зазначив, що він та його сім'я живуть у місті Миколаєві за вказаною ним адресою в орендованій квартирі. Згідно з письмовими поясненнями кандидата 10 січня 2017 року він уклав договір оренди на це майно з власником. 15 січня 2019 року він надавав ГРМЕ копію договору оренди. Під своїм підписом кандидат зазначав свою адресу на ту дату: АДРЕСА_1 місто Миколаїв, однак не задекларував у своїх попередніх майнових деклараціях за 2015 і 2016 роки жодного права користування цим майном чи будь-яким іншим майном у Миколаєві. Договір оренди датований 10 січня 2017 року вказує на оренду майна на період із 11 січня 2017 року до 11 грудня 2017 року. Кандидат пояснив, що у січні 2017 року власник захотів, щоб договір оренди закінчувався 11 грудня 2017 року для того, щоб провести ремонтні роботи в квартирі.

У своїх письмових відповідях на запитання ГРМЕ кандидат посилається на Рішення Національного агентства з питань запобігання корупції від 11 серпня 2016 року № 3, яке негативно відповідає на запитання, чи потрібно декларувати майно, котре використовувалося протягом року, але не було в користуванні станом на 31 грудня того року.

Кандидат також надав ГРМЕ другий договір оренди на те саме майно на період з 15 січня 2018 року до 16 січня 2020 року, який було датовано 15 січня 2018 року. Під підписом у цьому другому договорі вказано ту саму адресу, що і в

першому договорі - АДРЕСА_1 місто Миколаїв, яку мав би задекларувати, якщо проживав за тією адресою.

Існує обґрунтований сумнів щодо достовірності розповіді кандидата. Його твердження, що в січні 2017 року власник захотів розірвати договір оренди 11 грудня 2017 року з метою проведення ремонтних робіт у квартирі, видається маловірогідним. Було б логічніше, якщо при потребі провести ремонтні роботи продовжити оренду в 2018 році на період без сплати орендної плати під час проведення таких робіт. До того ж, немає доказів, що ремонтні роботи проводилися. Існує обґрунтований сумнів щодо справжності двох документів - договорів оренди, які надав кандидат і які дозволяють йому, за його словами, посилатися на Рішення № 3 Національного агентства з питань запобігання корупції від 11 серпня 2016 року для обґрунтування не декларування житла, яке він орендує в місті Миколаєві. Вивчення двох договорів оренди і порівняння двох підписів власника викликає подальші занепокоєння. Кандидат був зобов'язаний задекларувати в 2017 році користування житлом на АДРЕСА_1 в місті Миколаєві. Його обрана адреса для зазначення в договорах оренди є центром для безхатченків, і він не міг там проживати.

Кандидат не пояснив не декларування права користування майном у місті Миколаєві у 2015 і 2016 роках.

За результатами спеціального засідання, заслухавши доповідача - члена Ради, кандидата на посаду судді, дослідивши інформаційну записку про кандидата, надані ним усні та письмові пояснення, інші обставини, обговорені під час засідання, у членів Комісії та Ради лишилися обґрунтовані сумніви щодо відповідності Тішка Д.А. критеріям, передбаченим частиною четвертою статті 8 Закону України «Про Вищий антикорупційний суд».

Ураховуючи викладене, відповідно до вимог підпункту 4.11.10 пункту 4.11 розділу IV Регламенту на голосування членів Комісії та Ради винесено питання щодо того: «Чи відповідає кандидат критеріям, передбаченим частиною четвертою статті 8 Закону «Про Вищий антикорупційний суд»?».

За результатами голосування членів Комісії та ГРМЕ рішення щодо відповідності кандидата на посаду судді Вищого антикорупційного суду Тішка Д.А. критеріям, визначеним статтею 8 Закону України «Про Вищий антикорупційний суд», не набрало установленної цією статтею кількості голосів. У зв'язку з вказаним кандидат має бути визнаний таким, що припинив участь в оголошеному Комісією 02 серпня 2018 року конкурсі на посаду судді Вищого антикорупційного суду.

Керуючись статтями 8, 9 Закону України «Про Вищий антикорупційний суд», статтями 81, 93, 101 Закону України «Про судоустрій і статус суддів», Регламентом, Комісія та Рада

вирішили:

Рішення про те, що кандидат на посаду судді Вищого антикорупційного суду Тішко Дмитро Анатолійович відповідає критеріям, визначеним статтею 8 Закону України «Про Вищий антикорупційний суд», не набрало установленної цією статтею кількості голосів.

Визнати кандидата на посаду судді Вищого антикорупційного суду Тішка Дмитра Анатолійовича таким, що припинив участь в оголошеному Комісією 02 серпня 2018 року конкурсі на посаду судді Вищого антикорупційного суду.

Головуючий

Голова

С.Ю. Козьяков

Сер Е. Хупер

Члени Комісії:

Члени ГРМЕ:

А.В. Василенко

А. Гутаускас

Т.Ф. Весельська

Ф. Денкер

С.В. Гладій

Т. Зажечни

А.О. Заріцька

М. Лазарова-Трайковська

А.Г. Козлов

Л. Харріс

Т.В. Лукаш

П.С. Луцюк

М.А. Макарчук

М.І. Мішин

С.М. Прилипко

Ю.Г. Тітов

Т.С. Шилова

С.О. Щотка